

Handläggare: Johan Rosén
Telefon: 08-508 28 914

Till
Till Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2012-09-25 p

Programsamråd kv Kabelverket i Älvsjö

Remiss från Stadsbyggnadsnämnden, Dp 2011-03445.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Tillstyrka programförslaget under förutsättning att:
 - Planeringen för nya bostäder inom programområdet tillämpar den s k Stockholmsmodellen för buller utan ytterligare avsteg.
 - Förvaltningens förslag för Älvsjövägen beaktas.
2. Beslutet justeras omedelbart

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Programarbete har inletts för kv Kabelverket mm med bostäder, arbetsplatser, utvecklad kollektivtrafik, service mm innebär en integrering till Älvsjö centrum som en i stadens översiktsplan uttalade tyngdpunkter med bl a goda kommunikationer. Den fortsatta planeringen behöver dock studera bullerfrågorna närmare och lyfta frågan om alternativa lösningar för Älvsjövägen som genomfartsväg genom stadsdelen.

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret har tagit fram ett förslag till program för omdaning av ett äldre industri- och kontorsområde till ett blandat bostads- och verksamhetsområde med bl a nya bostäder, ny väginfrastruktur och förutsättningar för kollektivtrafik samt fler gång- och cykelbanor. Det upprättade programmet anger utgångspunkter

och mål för planeringen och är remitterat under perioden 10 juli till 14 september. Utökad svarstid har erhållits till och med 25 september. Programmet består av en samrådshandling inklusive konsekvenser för miljö mm samt tillhörande underlag såsom utredningar rörande grönstruktur, buller mm.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen är huvudsakligen positiv till programförslaget som syftar till att utveckla ett äldre kontors- och industriområde till en blandad attraktiv del av stadsdelen Älvsjö med ökad stadsmässig täthet. Programmet redovisar på ett bra sätt de miljö- och hälsoaspekter som är av betydelse och som förvaltningen tagit upp i sitt underlag för miljökonsekvenser inför programarbetet. Förvaltningen anser dock att det fortsatta arbetet i vissa delar bör kompletteras och förtydligas i nedanstående miljö- och hälsoskyddsfrågor.

Buller

Buller är en viktig hälsofråga som förvaltningen anser noga behöver studeras vidare i planeringen. Den till programförslaget hörande bullerutredningen visar att föreslagen bebyggelsestruktur för bostäder delvis inte uppnår de lokalt anpassade minimikraven för bostäder i form av Stockholmsmodellen. Förvaltningen föreslår att i det fortsatta arbetet bör ljudfrågan i högre utsträckning ligga till grund för lägenheternas disposition och så många sovrum och boningsrum i övrigt som möjligt bör placeras mot den tystare sidan. Detta för att undvika de speciallösningar i form av glasskärmar utanför fönster och på balkonger som kan leda till att de boende upplever instängdhet. Genom att tysta gemensamma uteplatser kan ordnas på bostadshusens gårdar behövs enligt förvaltningen inte inglasning av balkonger.

Programmets bullerutredning visar att 2 av 4 skisserade platser för nya förskolor inte klarar rekommenderat riktvärde vid nyproduktion om 55 dBA för rast- och lekytor. Ett omfattande arbete pågår inom staden att komma tillrätta med befintliga gårdar där riktvärdet överskrids. Miljöförvaltningen samverkar med trafikkontoret, trafikverket och SL med utrednings- och åtgärdsarbete för att förbättra bullersituationen för stadens skol- och förskolebarn. Förvaltningen anser det viktigt att frågan om buller vid rast- och lekytor beaktas i den fortsatta planeringen så att inga nya förskolor tillkommer där riktvärden överskrids.

Var studentbostäder med en godtagbar ljudmiljö bör kunna uppföras är betydelsefullt att studera redan i programmet för att undvika konflikter i senare planeringsskeden. De minst bullerutsatta platserna bör prioriteras för de oftast enkelsidiga studentlägenheterna. Ett flertal sådana platser återfinns inom

programområdet. Fastigheter mot Älvsjövägen, Götalandsvägen och den nya huvudgatan, som kommer exponeras för ljudnivåer över 55 dBA, bör dock undvikas för studentbostäder.

Att bygga bostäder och tillhörande nya vägar på mark som består av lera innebär risk för vibrationer till bostäder. Förvaltningens erfarenheter är att få människor upplever vibrationer under vibrationsnivån 0,4 mm/s RMS.

Bostäder ska utföras så att stomljud i boningsrum inte överstiger ljudnivån 30 dBA (slow) vid tågpassage. En planbestämmelse bör införas som reglerar detta.

Älvsjövägen – en alternativ väglösning

I samband med programremissen föreslår förvaltningen att frågan om en alternativ lösning för Älvsjövägen bör aktualiseras, som inte betyder försämrade miljö- och hälsomässiga förhållanden jämfört med idag för såväl befintliga som kommande bostäder mm i området. Programförslaget utgör ett av flera exploateringsprojekt vid Älvsjö som kommer bidra till att trafikbelastningen ökar på Älvsjövägen och, enligt förvaltningen, med detta medverkar till försämrade miljö- och hälsomässiga förhållanden. Bullernivåerna är redan idag så pass höga att det föranleder åtgärder från stadens sida, där trafikkontoret erbjuder bidrag till fönsteråtgärder för att förbättra ljudnivån inomhus. Samtliga bostäder med ljudnivåer över 62 dB(A) vid fasad har eller kommer att få bidragserbjudande.

Programförslagets tillskott av vägtrafik om cirka 3500 fordon ökar belastningen på Älvsjövägen och riskerar innebära att Älvsjövägens trafikkapacitetstak nås. Enligt trafikkontoret är kapacitetstaket nära redan i dagsläget. Ett tänkbart sätt att hantera ett sådant läge är att öka kapaciteten genom att utöka antalet körfält för Älvsjövägen från 2 till 4, vilket ett av programunderlagen anser bör ske utifrån prognoserna om cirka 27 000 fordon per dygn. Detta riskerar enligt förvaltningen leda till ökat buller genom dels fler fordon på vägen jämfört med idag, dels genom att vägytorna breddas och hamnar närmare befintliga bostäder. En ökad vägkapacitet för Älvsjövägen kan på sikt dessutom leda till att ytterligare genomfartstrafik tillkommer, på motsvarande sätt som ägde rum när Södra länken öppnades. Förvaltningen anser att en kapacitetsökning kan bidra till så pass höjda bullernivåer att ytterligare fastigheter kan bli aktuella för bullerskyddsåtgärder. Förutom buller kan ökade trafikflöden på Älvsjövägen i kombination med ny och befintlig bebyggelse vid vägen leda till höga halter luftföroreningar i gaturummet. Ett alternativ som diskuterats sedan flera år tillbaka är att förlägga Älvsjövägen i tunnel mellan Älvsjö centrum och E4/E20. Alternativet har dock ansetts som alltför kostsamt och är enligt trafikkontoret inte aktuellt. Det reservat för

Älvsjövägen i tunnel som fanns i översiktsplan 99 finns inte kvar i nuvarande översiktsplan.

Förvaltningen föreslår en annan lösning där Älvsjövägen omvandlas till en lokal huvudgata utan genomfartstrafik till och från E4/E20. Genomfartstrafiken hänvisas till Huddingevägen – Södra länken eller Huddingevägen – Åbyvägen för att nå E4/E20. Möjlighet till genomfartstrafik finns även i Huddinge kommun genom Glömstavägen (väg 259). Dessa vägavsnitt har ur miljö- och hälsosynpunkt bättre förutsättningar att hysa genomfartstrafik genom bl a större skyddsavstånd till bostäder. Om genomfartstrafiken begränsas på Älvsjövägen behövs även åtgärder på anslutande vägar i närområdet för att trafiken inte ska söka sig dit. Älvsjövägen skulle som en lokalgata med mindre trafikflöden innebära lägre bullernivåer för såväl befintlig som tillkommande bebyggelse (se avsnittet buller) och bättre förutsättningar för kollektivtrafikens framkomlighet till och från knutpunkten i Älvsjö centrum, samt minska den barriäreffekt som den nuvarande vägen innebär för boende i stadsdelen. Om Älvsjövägen kan göras till lokalgata bör ytterligare kompletteringsbebyggelse kunna prövas invid delar av vägen samt att nuvarande kontorsbebyggelse inom programområdet (dragspelshuset) också bör kunna prövas för bostäder (se bilaga 2). Möjligheterna för tunga transporter till och från Kavlis verksamhet eller Stockholmsmässan förändras inte med förvaltningens förslag, då tunga fordon idag inte får trafikera Älvsjövägen. En omvandling av Älvsjövägen utan höga trafikflöden för genomfartstrafik, anser förvaltningen, även kan vara av betydelse för pågående strukturplanering för ny markanvändning söder om Älvsjö. Det relativt omfattande trafikområdet med ramper och påfarter mm mellan Huddingevägen och Älvsjö centrum och som har bäring mot bl a Älvsjövägens genomfartstrafik, skulle kunna ändras och eventuellt tas bort för att istället ge plats för annan typ av markanvändning exempelvis bostadsbebyggelse (se bilaga 3). En sådan inriktning av markanvändningen, anser förvaltningen, skulle kunna betyda en inte obetydlig kompletteringsmöjlighet med bebyggelse för det centrala Älvsjö som en tyngdpunkt.

Slut

Bilagor

1. Program för kvarteret Kabelverket vid Älvsjö centrum, samrådshandling juli 2012, Dnr 2011-03445.
2. Kartskiss över förvaltningens förslag till kompletteringsbebyggelse mm.
3. Kartskiss över förvaltningens förslag till alternativ användning av markområde söder om Älvsjö.